

Инклюзияға дайындық: ҚР инклюзивті білім беру модельді еңгізу

Гелеверя Ольга Анатольевна
ҚР инклюзивті білім беру моделінің тәуелсіз сарапшысы,
Зерттеуші-педагог, Астана қаласы №2 арнайы мектебінің логопед мұғалімі

Қазіргі әлемде инклюзивті білім беру жүйесінің маңызды аспектісіне айналууда. Қазақстан Республикасында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен тиімді жұмыс істеуге қабілетті педагогикалық кадрларды даярлау бірінші орынға шығып отыр. Қазақстан Республикасындағы педагогикалық мамандықтардың студенттерін инклюзивті білім беру үлгілеріне оқыту қажеттілігін қарастырайық.

Заңнамалық база және тұжырымдама

Заңнама

Қазақстанда инклюзивті білім беру бірқатар заңнамалық актілермен, соның ішінде «Білім туралы», «Баланың құқықтары туралы», «Инклюзивті білім беру тұжырымдамасы» және басқа да нормативтік құжаттармен реттеледі.

Тұжырымдама

Қазақстан Республикасындағы инклюзивті білім беру тұжырымдамасы барлық балаларға, соның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін қолжетімді және қолайлы білім беру ортасын құруды көздейді.

Инклюзивті білім берудегі мұғалімнің рөлі

1 Негізгі рөл

Педагог ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға қолдау көрсететін және дамытатын ортаны құруда басты рөл атқарады.

2 Қажетті қасиеттер

Ол тек кәсіби білім мен дағдыларды ғана емес, сонымен бірге эмпатия, толеранттылық, шыдамдылық және топта жұмыс істей білу сияқты ерекше жеке қасиеттерге ие болуы керек.

3 Негізгі дағдылар

Диагностика жүргізу, жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу, оқу материалдарын бейімдеу, ынтымақтастық атмосферасын құру және ата-аналармен өзара әрекеттесу.

Оқушыларды оқыту қажеттілігі

Білім

Студенттер ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың теориялық негіздері, даму ерекшеліктері, инклюзивті білім берудің әдістері мен технологиялары, білім беру ортасын ұйымдастыру және этикалық аспектілері туралы білім алуы керек.

Дағдылар

Студенттер диагностикада, жеке білім беру бағдарламасын әзірлеуде және жүзеге асыруда, оқу материалдарын бейімдеуде, инклюзивті орта мен өзара әрекеттесуде тәжірибелік дағдыларды меңгеруі керек.

Семинардың негізгі қорытындылары

- 1** Теориялық негіздері
Қазақстан Республикасындағы инклюзивті білім берудің принциптері, мақсаттары, міндеттері және нормативтік-құқықтық базасы зерттелді.
- 2** Даму ерекшеліктері
Ерекше білім беру қажеттіліктерінің классификациясымен, әртүрлі қажеттіліктері бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерімен таныстырылған.
- 3** Әдістер мен технологиялар
Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытудың, оқу материалдарын бейімдеудің әртүрлі әдістері мен технологиялары ұсынылған.
- 4** Қоршаған ортаны ұйымдастыру
Инклюзивті орта, кедергісіз кеңістік құру, техникалық құралдарды пайдалану, толерантты көзқарас қалыптастырылды.

Семинарда алған тәжірибелік дағдылар

Баланың ерекше білім беру қажеттіліктерінің диагностикасын жүргізу.

01
10

Жеке білім беру бағдарламаларын (ЖБББ) әзірлеу.

Оқыту материалдары мен әдістерін бейімдеу.

Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен, олардың ата-аналарымен және басқа мамандармен өзара әрекеттесу.

Жоғары оқу орындарында инклюзивті білім беру моделін енгізудің маңыздылығы

Жоғары оқу орындарында Инклюзивті білім беру моделін енгізу білікті кадрлар даярлау, инклюзивті мәдениетті қалыптастыру, тиімді әдістер мен технологияларды пайдалану, практикалық дағдыларды дамыту және халықаралық стандарттарға сәйкес болу үшін қажет. Бұл ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың табысты әлеуметтенуіне және педагогтардың кәсіби құзыреттілігін дамытуға ықпал етеді.

